

DEELRAPPORT 4: OUDERBEVRAGING

**BEVRAGING IN KADER VAN DE UITWERKING VAN HET BOA-
DECREET IN WETTEREN**

INHOUD

Inleiding.....	3
Kwantitatieve luik: de ouderbevraging in cijfers.....	5
Informatie over het gezin	5
Informatie over de school en het gebruik van buitenschoolse opvang op schooldagen.....	7
Informatie over de school en het gebruik van buitenschoolse opvang tijdens de schoolvakanties	11
Kwalitatieve luik: samenvatting van de resultaten.....	14
Plaatsen tekort op de IBO's in de schoolvakanties.....	14
Reservatiesysteem.....	16
Tijdens de (zomer)vakantie.....	16
Op schooldagen.....	17
Geen opvang beschikbaar op bepaalde momenten.....	18
Tijdens bepaalde vakantieperiodes	18
Afstemming op werkuren van de ouders.....	18
Prijs.....	19
Link tussen hobby's en naschoolse opvang.....	20
Kritiek.....	20
Speelplein WESP.....	20
Kampjes in De Warande	21
Sportaanbod	21
Complimenten.....	21
Slotconclusie: noden bovenop het bestaande aanbod.....	22

INLEIDING

Dit rapport is onderdeel van een bredere omgevingsanalyse die gemaakt werd in kader van de uitrol van decreet BOA in de omgeving Wetteren. Voor de omgevingsanalyse werden heel wat partners bevestigd, waaronder de Wetterse kleuter- en lagere scholen, de verschillende Wetterse IBO's, Simon Erard als deskundige Jeugd over Speelplein WESP en het vakantieaanbod in Sporthal De Warande, private organisatoren van vakantieaanbod zoals Heyo, Little Ball Village, Made2Move en Wriemel, enzoverder.

Naast al deze partners kon natuurlijk ook de input van de gebruikers niet ontbreken. In het geval van de ouderbevestiging werden onder gebruikers dus de ouders (en/of voogden) van de deelnemende kinderen bevestigd als gebruikers.

Het concept en de inhoud van de ouderbevestiging werd goedgekeurd door de bevoegde Schepenen (Robbe De Wilde, Schepenen voor o.a. cultuur en onderwijs; Dietbrand Van Durme, Schepenen voor o.a. sport en jeugd; en Jan Tondeleir, Schepenen voor o.a. kinderopvang, sociaal huis & dienstencentrum, gezin en ouderenzorg en gelijke kansen). De ouderbevestiging liep tussen 11/12/2023 en 19/01/2024. Het betrof een online enquête via Google Forms die verspreid werd via verschillende kanalen:

- affiches ontworpen door Dienst Communicatie werden opgehangen in de scholen, de IBO's, Sporthal De Warande, de bibliotheek, de kunstacademie en het sociaal huis
- door Dienst Communicatie van de gemeente via de gemeentelijke nieuwsbrief en sociale media, zoals Facebook. Hier werd ook een financiële promo impuls gebruikt om zo veel mogelijk mensen te bereiken.
- De scholen gebruikten ook hun eigen (digitale) kanalen zoals Smartschool om de bevestiging te verspreiden.
- Ouders die gebruik maken van de IBO's werden ook rechtstreeks via mail aangeschreven vanuit de IBO's.

Naar verspreiding toe werden jammer genoeg ook enkele kansen gemist. Het was de bedoeling dat de studenten van de Katrol-werking van het Sociaal Huis de ouderbevestiging ook fysiek zouden afnemen aan de schoolpoorten van enkele centrumscholen om zo ook ouders te bereiken die digitaal minder sterk zijn. Door afwezigheid van de trekkende collega is dit voorstel niet doorgedaan. Als tegengewicht daarvoor hebben de collega's van het sociaal huis in hun contacten met ouders wel de vraag gesteld of zij de bevestiging zagen passeren en of het een hulp zou zijn om deze samen in te vullen. Zo werden toch nog verschillende ouders bereikt waarvoor de digitale bevestiging te hoogdrempelig was. Uiteindelijk namen 275 ouders deel aan de ouderbevestiging.

De ouderbevraging werd als volgt ingeleid:

Gemeente Wetteren zet zich in om een kindvriendelijke gemeente te zijn. Daarom zijn jouw ideeën belangrijk. Via deze bevraging willen we jouw mening over onze buitenschoolse opvang en activiteiten op schooldagen en tijdens vakantieperiodes.

De bevraging is voor ouders met (een) kind(eren) tussen 2,5 en 12 jaar. Heb je meerdere kinderen? Vul dan de bevraging in voor jouw jongste schoolgaande kind. Het invullen van de bevraging duurt 5 minuten.

We stellen vragen over 4 thema's:

1. Jouw algemene gegevens
2. Voor- en naschoolse opvang
3. Hobby's
4. Schoolvakanties

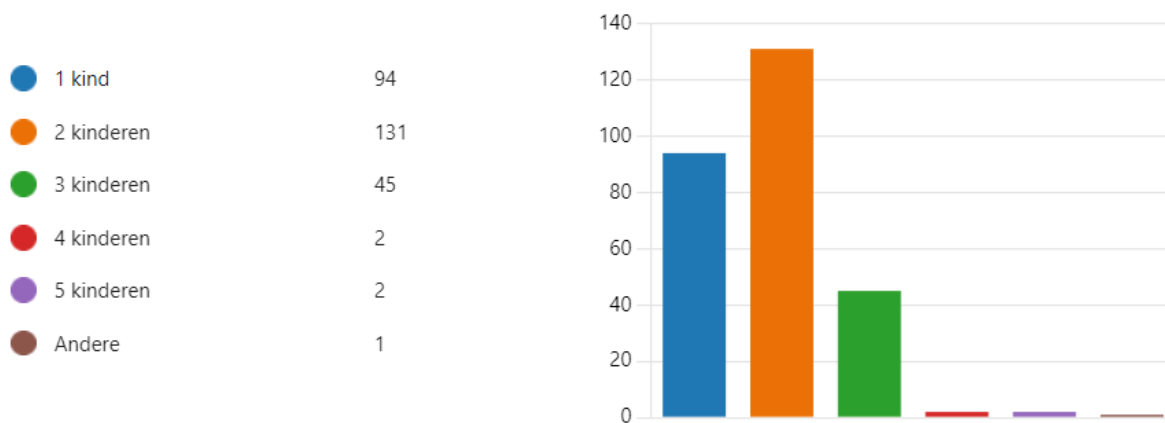
In dit rapport vindt u de kwantitatieve (luik 1) en kwalitatieve (luik 2) verwerking van de respons op de ouderbevraging

KWANTITATIEVE LUIK: DE OUDERBEVRAGING IN CIJFERS

Informatie over het gezin

Er namen 275 ouders deel aan de ouderbevraging.

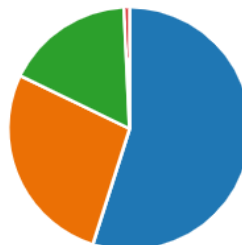
Aantal kinderen binnen het gezin:

We bereikten dus de ouders van minstens 509 kinderen (de ouder die de categorie 'andere' aanduidde niet meegerekend)

Leeftijd van het jongste schoolgaande kind uit het gezin:

2,5 - 5 jaar	151
6- 8 jaar	75
9 - 12 jaar	47
12+	2

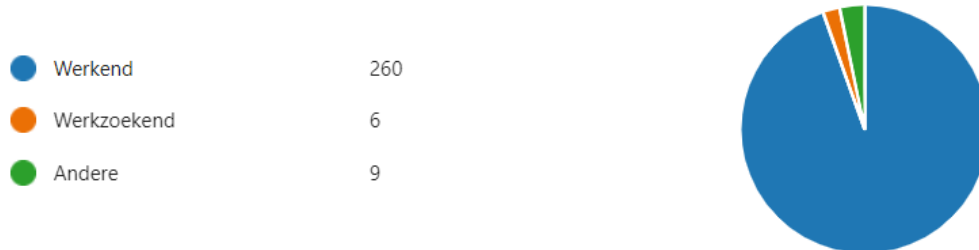
Gezinssamenstelling:

Eenoudergezin (1 ouder met 1 o...	38
Tweeoudergezin (2 ouders met ...	214
Nieuw samengesteld gezin	21
Andere	2

In Wetteren zijn er 542 eenoudergezinnen met minstens één minderjarig kind, oftewel 4,6% van de huishoudens (zie provincie.incijfers.be). Het is echter niet mogelijk om dit in verhouding te zetten tot de gezinnen die bereikt werden in de ouderbevraging, gezien de gemeentelijke cijfers zich verhouden tot alle private gezinnen (zijnde alle gezinnen waar nog meer-of minderjarige kinderen in huis wonen) en er voor de ouderbevraging enkel gezinnen met kinderen tussen de 2,5 en 12 jaar bevrraagd werden.

Werksituatie ouders:

Het is opvallend dat we met de ouderbevraging vooral werkende ouders bereikt hebben. Nochtans werd de bevraging ook algemeen uitgestuurd naar de scholen en niet enkel naar de gebruikers van buitenschoolse opvang. Hoewel het giswerk is, zijn er een aantal mogelijke verklaringen:

Ouders die doordat ze niet werken geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang voelden zich niet aangesproken om de enquête in te vullen.

Het zijn vooral de 'sterkere' ouders die de tijd nemen om een enquête in te vullen.

2 ouders gaven hun opmerkingen in het Engels, maar verder waren alle opmerkingen in het Nederlands geschreven. Mogelijks ervoeren sommige ouders een taaldrempel.

Het was binnen het tijdsbestek voor de projectmedewerker van BOA niet haalbaar om zelf outreachend de enquête in te vullen met ouders. Hiervoor werd gerekend op de goodwill van de initiatieven die de bevraging uitgestuurd hebben. Mogelijks is hier wel een kans blijven liggen. Het overwicht van werkzoekende ouders moet meegenomen worden in de interpretatie van de gegevens.

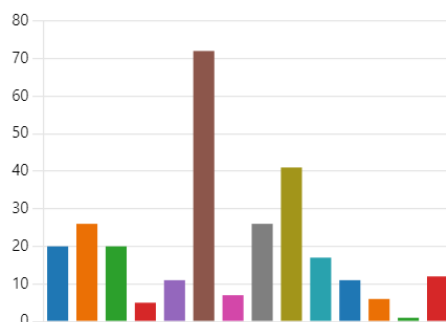
Woonplaats: Woon je in Wetteren (+ deelgemeenten)?

Informatie over de school en het gebruik van buitenschoolse opvang op schooldagen

Naar welke school gaat jouw kind?

● Gemeentelijke school 't Kleuterb...	20
● GO! Basisschool Campus Kompas	26
● GO! Kleuterschool 't Klimopje	20
● GO! Basisschool leefschoo Eureka	5
● Vrije basisschool Scheppers	11
● Vrije basisschool Massemen	72
● Vrije basisschool Sint-Theresia	7
● Vrije basisschool Sint-Gertrudis	26
● Vrije basisschool Sint-Jozef	41
● Vrije kleuterschool De Spelewei	17
● Vrije lagere school Ten Ede	11
● BuBaO De Meiroos	6
● BuBaO Sint-Lodewijk	1
● Andere	12

Vrije basisschool Massemen springt er duidelijk bovenuit als school waar de meeste ouders de enquête hebben ingevuld. In de top 3 van de scholen waar de enquête het minste werd ingevuld staan 2 scholen van het Buitengewoon Basisonderwijs.

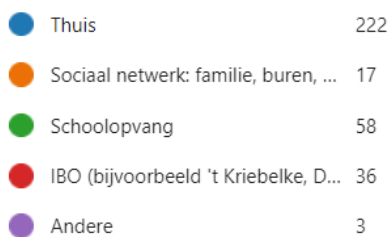
School	Aantal leerlingen totaal	Aantal ouders die de bevraging invulden	Samenwerking met een IBO
Gemeentelijke school 't Kleuterboom	67	20	Ja
GO! Basisschool Campus Kompas	406	26	Nee
GO! Kleuterschool 't Klimopje	Afdeling Campus Kompas: geen aparte cijfers	20	Nee
GO! Basisschool leefschoo Eureka	168	5	Nee
Vrije basisschool Scheppers	194	11	Ja, op woensdag
Vrije basisschool Massemen	381	72	Ja
Vrije basisschool Sint-Theresia / Overbeke	213	7	Nee

Vrije basisschool Sint-Gertrudis	368	26	Nee
Vrije basisschool Sint-Jozef	365	41	Ja
Vrije kleuterschool De Spelewei	60	17	Ja
Vrije lagere school Ten Ede	108	11	Ja
BuBaO De Meiroos	87	6	Nee
BuBaO Sint-Lodewijk	168	1	Nee

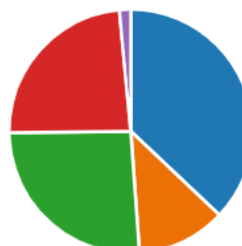
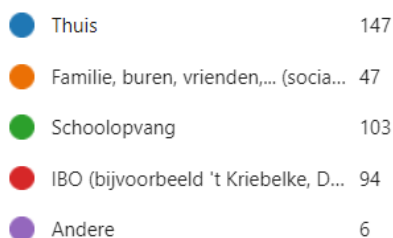
Het is moeilijk op basis van deze cijfers conclusies te trekken, gezien het totaal aantal leerlingen geen rekening houdt met hoeveel unieke huishoudens gebruik maken van de school, terwijl we bij de ouderbevraging met die huishoudens in kaart brengen en niet kunnen achterhalen hoeveel kinderen van dit huishouden op de desbetreffende school zitten. Toch kunnen de cijfers een indicatie zijn.

Wel zien we dat de scholen die een samenwerking hebben met een IBO in verhouding meer vertegenwoordigd zijn. Deze ouders zijn natuurlijk zowel via de school, als via de IBO rechtstreeks aangeschreven om deel te nemen aan de bevraging.

Wat doet je kind meestal voor school?

Wat doet je kind meestal na school?

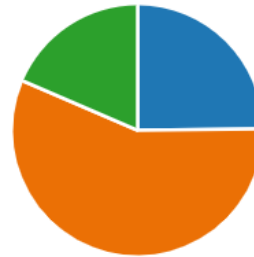
Gaat jouw kind naar bijvoorbeeld Initiatief Buitenschoolse Opvang (IBO), schoolopvang, ... (= georganiseerde opvang)?

● Ja	190
● Nee	85

Wanneer gaat jouw kind naar de opvang?

● Voor school	75
● Na school	171
● Op woensdagnamiddag	56

Gaat dit over 1x per week, meerdere keren per week of altijd?

● 1x per week	35
● meerdere keren per week	121
● altijd	34

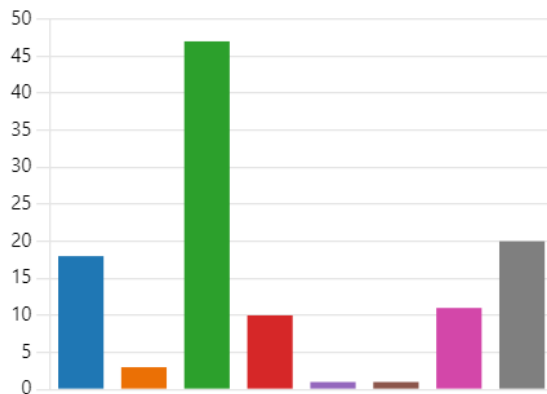
Waarom gaat jouw kind naar de opvang?

● Ik ben aan het werk/ volg een o...	174
● Ik heb geen andere optie.	47
● Ik vind het belangrijk dat mijn ki...	9
● Mijn kind wil zelf in de opvang ...	19
● Ik wil dat mijn kind kan spelen ...	24

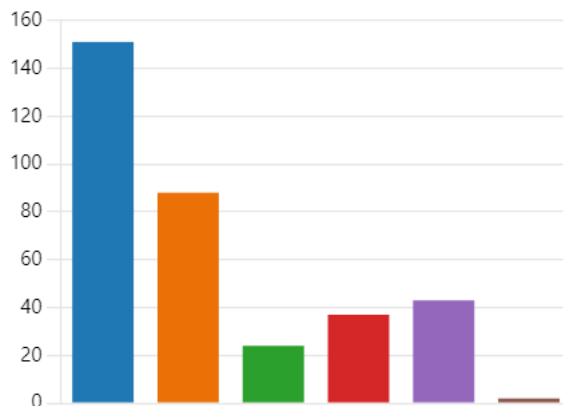
Waarom gaat jouw kind niet naar de opvang?

Ik vind de opvang te duur	18
Er is geen opvang	3
Ik vind het belangrijk dat mijn ki...	47
Mijn kind komt meer tot rust in ...	10
Er zijn geen/weinig activiteiten t...	1
Ik vind dat er te weinig te belev...	1
Er is geen plaats (volzet)	11
Ik ken de opvang niet (weet niet...	20

Indien je zou mogen kiezen, wat zou je kind doen voor/na school?

zoals het nu is	151
Thuis	88
Familie, buren, vrienden,... (socia...	24
Schoolopvang	37
Initiatief buitenschoolse opvang...	43
Andere	2

We zien dat veel ouders tevreden zijn met de huidige situatie. Daarnaast kiest een groot deel (samen 239 antwoorden, ouders mochten meerdere antwoorden aanduiden) voor opvang thuis of in het eigen netwerk. Slechts 80 mensen duiden aan dat ze voor externe opvang zouden kiezen.

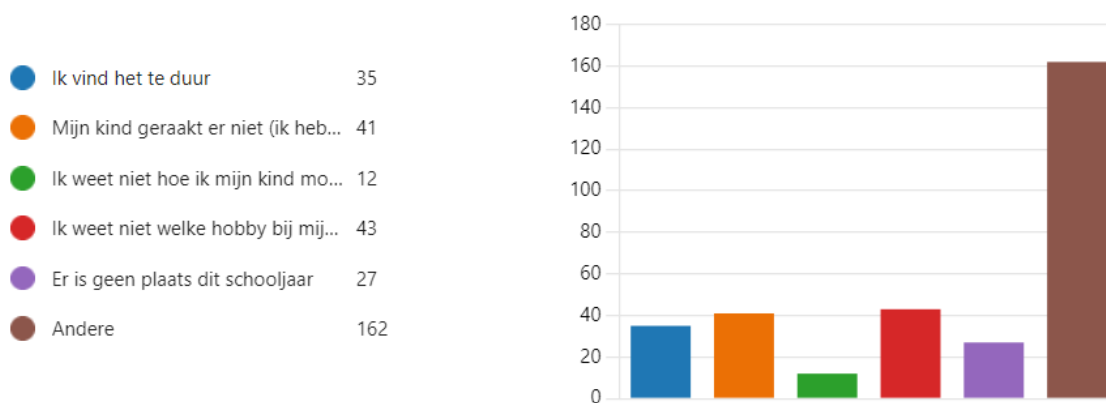
Heeft je kind een hobby na school?

Ja	179
Nee	96

Het is opvallend hoeveel jonge kinderen na school al hobby's hebben. Er is dus in het uitwerken van de wisselwerking tussen buitenschoolse opvang en buitenschoolse activiteiten ook aandacht nodig voor de jongste kinderen.

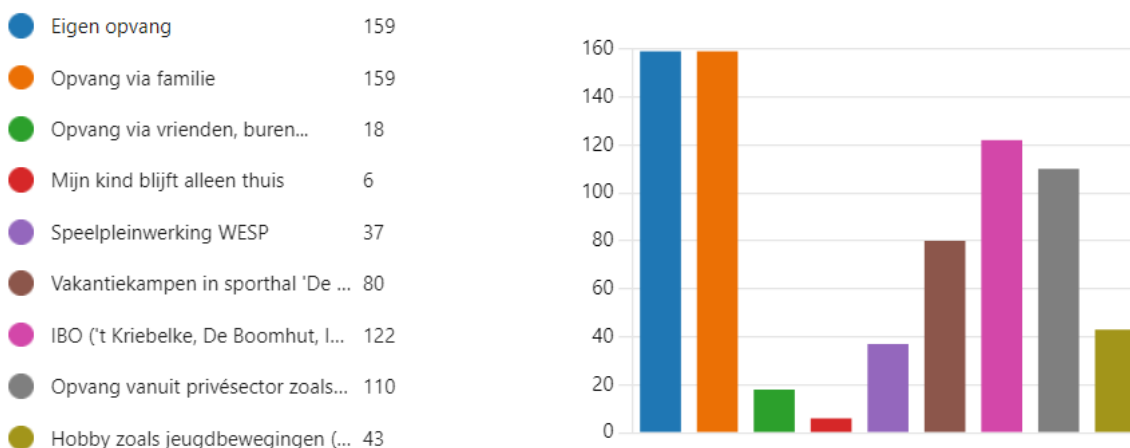
Wat is de belangrijkste reden waarom je kind geen hobby heeft?

Er was in de enquête geen ruimte om een kwalitatief antwoord te geven bij 'andere'. Dit blijkt uiteindelijk de meest gekozen optie, dus kunnen we uit deze vraag geen conclusies trekken.

Informatie over de school en het gebruik van buitenschoolse opvang tijdens de schoolvakanties

Van welke opvang maak je gebruik tijdens de schoolvakanties? (selecteer de optie / maximum 4 opties die je het meest gebruikt)

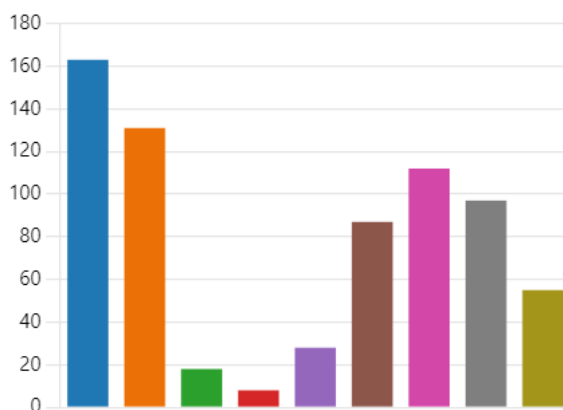

We zien dat de basis van het opvangplan dat gezinnen maken voor de schoolvakanties binnen de familiecontext ligt (zij zelf of opvang via familie). Dit wordt gecombineerd met voornamelijk de IBO's, opvang vanuit de privé (vaak ook kampjes) en vakantiekampen in de Warande.

We zien hier dat er een groot verschil is in de 3 opvangpijlers die door de gemeente georganiseerd worden (IBO, kampjes in de Warande en speelplein WESP), waarbij speelplein WESP het minste gekozen wordt. Verder in dit rapport gaan we verder in op dit signaal aan de hand van het kwalitatieve luik van de bevraging (zie: Kritiek – Speelplein WESP).

Indien je zou mogen kiezen, wat is jouw **MEEST** ideale opvang? Selecteer 3 opties. Ideaal = jouw eerste keuze als je geen rekening moet houden met afstand, prijs, ...

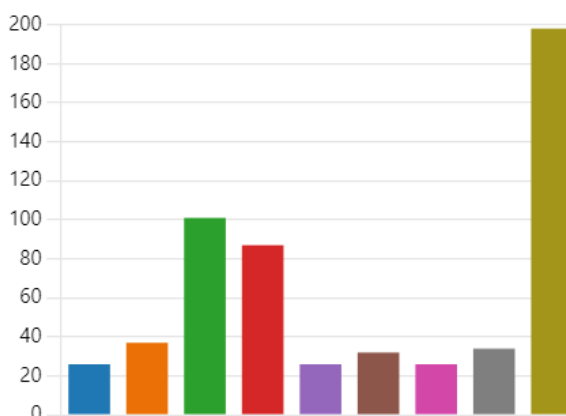
● Eigen opvang	163
● Opvang via familie	131
● Opvang via vrienden, burens,...	18
● Mijn kind blijft alleen thuis	8
● Speelpleinwerking WESP	28
● Vakantiekampen in sporthal 'De ...	87
● Initiatief buitenschoolse opvang...	112
● Opvang vanuit privésector zoals...	97
● Hobby zoals de jeugdbeweging ...	55

We zien dat de verhoudingen na het ingeven van de 'ideale top 3' van ouders weinig verschilt met de verhoudingen na het ingeven van de opvang die zij actueel het meeste gebruiken. Ouders kiezen iets meer voor 'eigen opvang' en 'vakantiekampen in sporthal De Warande'. Mogelijks kunnen we hieruit afleiden dat er meer vraag is naar kampen in de Warande, dan dat de huidige capaciteit toelaat. Vooral bij 'speelpleinwerking WESP' zien we een duidelijk verschil, zowel in absolute cijfers (37 van de bevroegde ouders maken nu gebruik van het speelplein in verhouding tot 28 ouders die dit in een ideaal scenario zouden doen), als in de verhouding ten opzichte van de andere opties (zie verhouding in tabel). Verder in dit rapport gaan we verder in op dit signaal aan de hand van het kwalitatieve luik van de bevraging (zie: Kritiek – Speelplein WESP).

Indien je zou mogen kiezen, wat is jouw **MINST** ideale opvang? Selecteer 3 opties. Ideaal = jouw eerste keuze als je geen rekening moet houden met afstand, prijs, ...

● Eigen opvang	26
● Opvang via familie	37
● Opvang via vrienden, burens,...	101
● Speelpleinwerking WESP	87
● Vakantiekampen in sporthal 'De ...	26
● Initiatief buitenschoolse opvang...	32
● Opvang vanuit privésector zoals...	26
● Hobby zoals de jeugdbeweging	34
● Mijn kind blijft alleen thuis	198

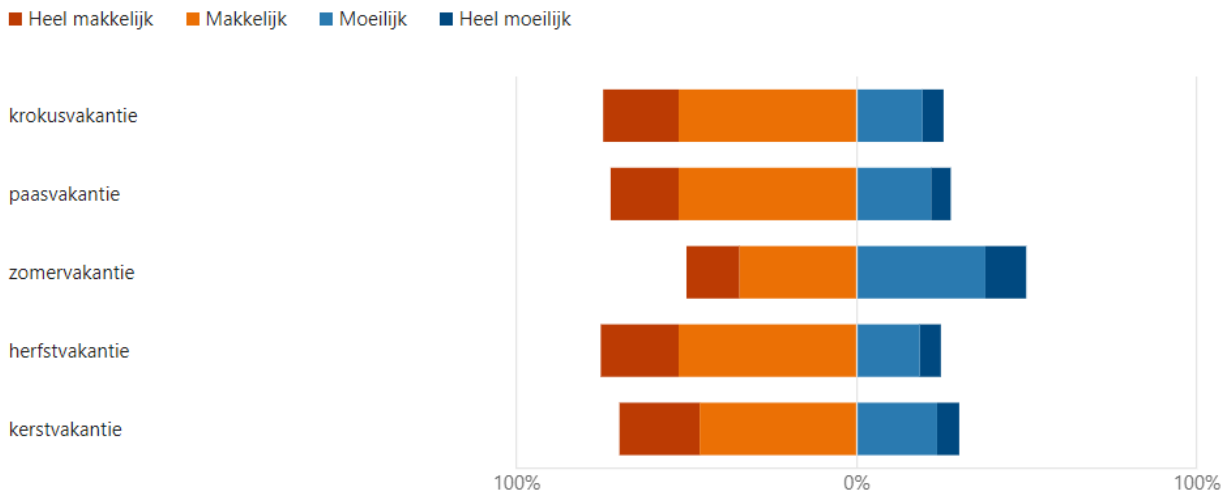

Opgelet bij de interpretatie van deze tabel: de kleuren wijken af van de kleuren in de tabellen van de vorige 2 vragen)

Het is duidelijk dat ouders liever niet hebben dat hun kind alleen thuis blijft. Dit is natuurlijk niet vreemd, gezien deze bevraging zich richt tot het jongste schoolgaande kind tussen 2,5 en 12 jaar.

Hetzelfde geldt voor 'opvang door vrienden/buren', gezien er voor jonge kinderen vaak liever voor een familiale sfeer (zelf of door familie) of een georganiseerd initiatief specifiek gericht op een bepaalde leeftijd (IBO, kampjes, hobby, ...) gekozen wordt. Het hoge cijfer van speelplein WESP is ook hier weer opvallend en wordt verder besproken in het kwalitatieve luik van de bevraging (zie: Kritiek – Speelplein WESP).

Verloopt de zoektocht naar opvang voor jouw kind in de schoolvakanties heel gemakkelijk / makkelijk / moeilijk of heel moeilijk?

We zien dat de moeilijkheidsgraad om opvang te vinden tijdens een vakantie duidelijk gelinkt is aan de lengte van die vakantie: krokusvakantie = herfstvakantie, paasvakantie = kerstvakantie. De zomervakantie is hier een duidelijke uitschieter waarbij meer ouders het moeilijk tot heel moeilijk vinden om opvang te voorzien of te vinden.

KWALITATIEVE LUIK: SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

Op het einde van de ouderbevraging was er de mogelijkheid om in een vrij veld opmerkingen of suggesties achter te laten: **‘Heb je opmerkingen of suggesties rond vrije tijd en opvang voor kinderen in Weteren?’** Dit is een anonieme vragenlijst. Voeg hier je emailadres toe als je graag een antwoord wenst op jouw opmerking/vraag/suggestie.’

145 ouders vulden in dit vrije veld een opmerking of suggestie in. Deze opmerkingen werden gecodeerd en gecategoriseerd. Hieronder volgt de gecategoriseerde en geïnterpreteerde samenvatting van de resultaten. De eerste 4 categorieën bespreken drempels voor ouders en werden door een ouder mooi samengevat in een van de opmerkingen:

“Graag meer betaalbare, flexibele opvangplaatsen die niet propvol zitten.”

Plaatsen tekort op de IBO’s in de schoolvakanties

“Er is tijdens vakanties voorrang voor kleuters bij IBO, maar niet voor de broers/zussen van de kleuters. Dat zorgt dat de broers/zussen op de wachtlijst komen te staan. Ofwel annuleer je beiden, maar heb je geen opvang. Ofwel loop je het risico dat de broers/zussen alsnog geen plaats hebben en dat je voor de kleuter niet kosteloos kan annuleren. In het geval dat je alle kinderen naar dezelfde opvang wil laten gaan.”

De met voorsprong meest voorkomende opmerking van ouders is dat de voorrangsregels bij de IBO’s in de schoolvakanties voor veel praktische moeilijkheden zorgen. Ouders geven aan dat het een uitdaging is voor al hun kinderen op hetzelfde moment opvang te vinden. Lagere schoolkinderen komen op de reservelijst te staan en ouders weten vaak pas laat of hun oudere kinderen naar de opvang kunnen gaan op niet. Daarbij stoten ze op een aantal problemen:

- 1) Het is te laat om de aanvraag voor hun jongere kinderen nog kosteloos te annuleren
- 2) Het is te laat om nog op zoek te gaan naar een kampje, want ook deze zijn vaak snel volzet
- 3) Indien ze toch een andere opvangmogelijkheid vinden, moeten ze hun kinderen afzetten op verschillende locaties.

Ouders zijn zich hier duidelijk bewust van en maken zich al ruim op voorhand zorgen over of ze voor hun kind nog opvang zullen vinden.

“Mijn kind heeft nu nog voorrang, maar vanaf volgend jaar vervalt dit voorrecht. Ik heb al gehoord via andere ouders dat het dan nog heel moeilijk wordt om hier terecht te kunnen. Dat zou ik wel heel jammer vinden, zeker omdat ik 2 kinderen heb. Mijn jongste zou dus nog kunnen gaan, maar voor mijn oudste is er geen oplossing meer.”

Daarnaast is de IBO voor veel kindjes een gekende, veilige plaats. Tijdens het schooljaar kunnen oudere kinderen wel terecht bij de IBO, maar in de vakantie niet. Verschillende ouders geven aan dat de kinderen het moeilijk vinden dat ze in de vakanties ergens anders naartoe moeten.

“Jammer dat mijn kinderen niet terecht kunnen in de IBO gedurende de vakanties zoals herfst, krokus of paasvakantie. Kinderen hebben niet altijd zin in een kamp waar ze nieuwe kinderen moeten leren kennen, op een plaats die nieuw is voor hen. Dat brengt geen rust. IBO zou ideaal zijn om vrij te kunnen spelen met hun eigen vrienden.”

Ook worden niet voor alle leeftijden tijdens alle vakantieperiodes kampjes georganiseerd. Ouders met kinderen van verschillende leeftijden vinden ook daar dus vaak geen oplossing.

De vraag wordt dus gesteld of het mogelijk is om kinderen ofwel voorrang te geven op basis van hun aanwezigheid op schooldagen, of om tijdens de vakanties op de scholen zelf opvang te voorzien.

Het is ook duidelijk dat er verschillende noden zijn voor wanneer ouders de opvang voor de vakantie moeten plannen. Enerzijds geven sommige ouders aan dat het door hun werkcontext niet mogelijk is om zo vroeg op het jaar al opvang te reserveren voor de zomervakanties. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om ouders die onregelmatige uren hebben, zoals in de zorg.

“Wij werken heel onregelmatige uren en krijgen pas elke maand onze werkuren voor de volgende maand. Doordat wij pas zo laat onze werkuren weten, kunnen we geen gebruik maken van de opvang in de vakantie, want die moeten meestal heel lang op voorhand gereserveerd worden. Voor mensen die onregelmatig werken is er niets van opvang voorzien, wat jammer is.”

Anderzijds zijn er ouders die de opvangpuzzel voor de vakantie graag net sneller zouden leggen, maar het moeilijk vinden om een overzicht te krijgen van alle opvanginitiatieven en wanneer je voor wat kan/moet inschrijven. De verschillende inschrijfmomenten zijn niet op elkaar afgestemd.

Daarnaast geven ouders aan dat de IBO's de enige opvanginitiatieven zijn die de mogelijkheid bieden om voor losse dagen in te schrijven. Aangezien de IBO's snel volzet zijn in de vakanties, ervaren zij de nood aan een alternatief die dit ook aanbiedt.

“De IBO is een veilige plek waar je ook niet verplicht bent om je kinderen een volledige week in te schrijven, maar enkele losse dagen.”

De IBO's zijn ook uniek in het opvangen van peuters en kleuters tot 4 à 5 jaar. De andere opvanginitiatieven starten meestal pas vanaf de leeftijd van 4 of 5 jaar.

“Er is weinig voorhanden voor kindjes van -4 jaar. Heel veel van de activiteiten zijn pas voor kindjes vanaf 4 jaar.”

De IBO organisatoren zijn zich zeer bewust van de verzuchtingen van ouders en delen deze ook. Jammer genoeg is het niet evident om de capaciteit op piekmomenten zomaar uit te breiden. IBO's zijn gebonden aan begeleider-kindratio's en beschikken ook maar over de ruimte die ze hebben. Er zijn wel samenwerkingen met scholen om de ruimtelijke capaciteit wat uit te kunnen breiden, maar het is bijna onmogelijk om het personeelsbestand uit te breiden voor enkel de schoolvakanties, zeker niet in die mate dat het aanbod aan de vraag zou kunnen tegemoet komen.

Reservatiesysteem

Tijdens de (zomer)vakantie

“Het is zeer moeilijk om opvang te zoeken tijdens de vakanties. Meestal zitten de ibo's vol voor oudere kinderen, wat voor ons wel het makkelijkst lijkt. Je moet ook pas 1-2 maand op voorhand inschrijven en dan krijg je een mail dat ze er niet bij kunnen (meestal mijn jongste kind wel en mijn oudste kind niet) dan pas moet je ook kampen beginnen zoeken. Dit maakt het heel stressvol, ook zijn de kampen meestal duur waardoor we moeten blijven zoeken naar iets betaalbaar. De kampen in de Warande zijn top, maar bieden ze niet alle weken in de zomervakantie.”

Vooropgesteld staat dat er in **de zomervakantie** een schaarste is aan opvangplaatsen in Wetteren. De IBO's zijn snel volzet, zeker voor oudere kinderen. Ook de kampjes in de Warande zitten snel vol en er is weinig tot geen aanbod voor kinderen jonger dan 4 à 5 jaar. Ouder starten dus bij voorbaat al met stress aan het leggen van de opvangpuzzel.

“Er is heel weinig voorhanden voor kindjes van -4 jaar. Heel veel van de activiteiten zijn pas voor kindjes vanaf 4 jaar. Voor IBO weet je maar kort van tevoren of je plaats hebt of niet, maar je moet nu wel al kampen reserveren voor zomer 2024...”

Met betrekking tot opvang reserveren geven ouders duidelijk aan dat de verschillende reservatiesystemen en -momenten niet op elkaar afgestemd zijn. Dit zorgt voor een sneeuwbal effect in praktische moeilijkheden:

Voor de IBO's kan er slechts enkele maanden op voorhand ingeschreven worden. Voor kinderen die op de wachtlijst staan is er pas heel laat, soms pas de dag zelf, duidelijkheid of ze kunnen gaan. Tegen dan zijn alle plaatsen op kampjes al bezet.

“Te weinig plaats in IBO, je weet pas laat of je al dan niet plaats hebt in het IBO en dan moet je nog een andere oplossing zoeken. Daarom schrijven we niet meer in bij IBO, maar kindje vindt dit wel het leukste”

Ook voor de kampjes in de Warande kan er pas laat ingeschreven worden. Alle privé kampjes moeten veel vroeger, vaak al in december van het voorgaande jaar, geboekt worden. De privé kampjes zijn beduidend duurder, dus dit stelt ouders voor de keuze tussen zekerheid hebben en meer betalen of wachten op een betaalbaar alternatief en misschien geen opvang hebben. Deze opmerking kwam opvallend vaak terug.

Ook de vraag naar meer flexibiliteit kwam vaak terug. Enerzijds met betrekking tot het moment waarop ingeschreven moet worden. Ouders geven hierover tegenstrijdige noden te kennen: sommige ouders geven aan dat ze in januari al hun vakantie voor het hele jaar moeten doorgeven aan de werkgever; van andere ouders wordt dan weer veel flexibiliteit verwacht vanuit hun job en weten pas tegen het begin van de zomer wanneer ze vakantie kunnen nemen.

“Indien mogelijk vaak veel sneller info over opvang/kampjes in 2024. De kampjes van de gemeente zijn nog niet online zichtbaar. In ons geval moet mijn partner zijn verlof voor een

volledig jaar indienen in januari. Het is altijd gokken en hopen dat we alles vlot kunnen combineren.”

Anderzijds met betrekking tot de periodes waarvoor ingeschreven kan worden: voor kampjes moet er vaak in blokken van een week ingeschreven worden, terwijl verschillende ouders aangeven dat ze niet elke dag opvang nodig hebben. Van daaruit komt dan de vraag naar de mogelijkheid om voor losse dagen in te kunnen schrijven. Dit kan bijvoorbeeld wel bij de IBO's en speelplein WESP, maar er is geen aanbod aan dagkampjes vanuit De Warande.

Met betrekking tot 2023 kwam ook de opmerking dat er in De Warande niet voor alle leeftijden op hetzelfde moment kampen voorzien worden, waardoor kinderen van hetzelfde gezin niet op hetzelfde moment een kampje kunnen volgen. In 2024 lijkt dit probleem reeds ondervangen en is er tijdens de weken dat er kampjes worden georganiseerd voor alle leeftijden een aanbod.

“Ik was net aan het kijken om mijn oudste in te schrijven in een sportkamp via de website van Wetteren maar ik zie dat 2024 niet online staat maar enkel 2023. Hierbij viel het mij op dat niet elke week een kamp georganiseerd werd, wat jammer is. Ik wil namelijk graag dat mijn beide kinderen in diezelfde week op kamp kunnen gaan (voor zich te ontwikkelen, leren en sociaal contact) maar het is moeilijk om dit te combineren aangezien ze verschillend van leeftijd zijn.”

Als laatste komt naar voor dat de collectieve sluiting van de verschillende opvangmogelijkheden vaak tegelijkertijd valt. Zo is er in Wetteren een 'gat' van 3 weken dat ouders moeilijk opgevuld krijgen en vaak zelf niet kunnen opvangen doordat ze ofwel niet voldoende vakantiedagen hebben, of zelf vast hangen aan een collectieve vakantie door hun eigen werkgever.

Eén ouder geeft aan dat deze moeilijkheden mogelijks (deels) ondervangen kunnen worden door het gebruik van TJEK binnen de gemeente te optimaliseren. Dit is een registratiesysteem voor kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, onthaalouders en speelpleinwerking. Binnen Wetteren wordt dit systeem gebruikt door de 3 gemeentelijke IBO's.

Op schooldagen

Met betrekking tot naschoolse opvang tijdens het schooljaar kwamen er vooral opmerkingen over het reservatiesysteem van de IBO's. Verschillende ouders geven aan dat het reservatiesysteem niet erg gebruiksvriendelijk is. Er moet elke 2 weken ingeschreven worden en er is geen mogelijkheid om ineens alles voor een jaar door te geven voor kindjes die het hele jaar door op vaste dagen gebruik maken van de voor- of naschoolse opvang. Indien ouders niet tijdig reserveren wordt er een volgens hen te hoge boete aangerekend. In geval van onverwachtse omstandigheden zoals overwerk is er ook niet voldoende flexibiliteit om kinderen alsnog op te vangen in de IBO.

“De boete bij een niet reservatie die direct aangerekend wordt vind ik niet echt klantvriendelijk en ook heel erg duur. Begrijp ook niet dat er een administratieve kost is van 2 euro per maand, terwijl alles digitaal gebeurt. Ook is het jammer dat je maar 2 weken op voorhand kunt reserveren. Mijn kind gaat elke dag naar de voorschoolse opvang alle dagen hetzelfde dit kan toch gemakkelijk dat ik dit 1 maal kan ingeven en zo kan ik vermijden van de dure boete bij een niet reservatie.”

Geen opvang beschikbaar op bepaalde momenten

Tijdens bepaalde vakantieperiodes

Zoals hierboven al duidelijk blijkt zijn er periodes in het jaar dat het erg moeilijk is om opvang te vinden voor de kinderen. De schoolvakantie is hierbij voor ouders vaak de moeilijkste, met name over de zomervakantie kwamen er veel opmerkingen. Het is de langste periode en tevens ook de periode die ouders moeilijk met eigen verlof van het werk kunnen overbruggen.

“Aantal dagen dat de georganiseerde opvang sluit is meer dan het aantal vakantiedagen dat een ‘normale’ werknemer heeft op een jaar. Dat is een probleem als je geen familie hebt dat dit kan overbruggen.”

“Ik ben een grote fan van IBO 't Kriebelke. In een ideale wereld is de zomersluiting minsten een week korter, omdat ik over het hele jaar te weinig verlofdagen heb om alle sluitingsdagen te dekken en toch nog wat gemeenschappelijke dagen te hebben met mijn man.”

Ouders hebben het hier dan vooral over de opvang die georganiseerd wordt door de gemeente. De sluiting van de Warande en de sluiting van de IBO's valt vaak (deels) samen. De IBO's van de gemeente zijn elk afzonderlijk 3 weken gesloten, waarbij ze er wel zorgen dat er altijd 1 van de IBO's open is. Dit brengt voor ouders in de praktijk echter weinig zoden aan de dijk, gezien alle IBO's gedurende de hele zomer volzet zitten. Ouders kampen hier dus met een dubbel probleem: enerzijds is er een tekort aan plaatsen in de IBO's, anderzijds is in de zomervakantie tijdens minstens 3 weken geen alternatief.

“Ik vind het heel jammer dat een IBO drie weken en nog een tweetal dagen sluit in de zomervakantie. Dit valt dan vaak nog samen met het moment dat er ook geen kampen aangeboden worden in De Warande. Het enige dat dan overblijft is WESP, maar daar kiezen we niet voor wegens te weinig vriendjes. Het is toch niet omdat de gemeentelijke werking met zomerverlof gaat, dat de ouders geen opvang meer kunnen vinden in de gemeente? Dit zou toch beter moeten.”

Ook voor de andere vakantieperiodes komt deze opmerking een aantal keer naar voor, maar in mindere mate. De kerstvakantie blijkt moeilijk tussen Kerst en Nieuwjaar en op 2 januari.

“Jammer dat mijn kinderen niet terecht kunnen in de IBO gedurende de vakanties zoals herfst, krokus of paasvakantie. (...) Dit is een veilige plek waar je ook niet verplicht bent om ze een volledige week in te schrijven, maar enkele losse dagen.”

Afstemming op werkuren van de ouders

De openingsuren van de verschillende opvanginitiatieven stroken vaak niet met de werkuren van ouders. Dit is zeker een probleem in de vakanties wanneer ouders hun kinderen op verschillende plaatsen moeten afzetten (zie hierboven). De kampjes van de gemeente bieden wel telkens opvang aan voor en na de kampen, van 7u30 tot 9u en van 16u tot 18u.

“Sommige opvanginitiatieven/kampen in de vakantieperiodes zijn nogal beperkt in uren, bv. opvang pas vanaf 9u en slechts tot 17u. Dit is heel moeilijk te combineren met niet-glijdende of onregelmatige werkuren en is niet haalbaar voor ouders die geen groot netwerk hebben. Het is

jammer dat daardoor veel leuke kampen bij voorbaat al afvallen. De kampjes van de gemeente vinden wij op dat vlak wel goed en ook betaalbaar!"

Maar ook tijdens het schooljaar zorgen de opvanguren soms voor problemen. Het gaat dan met name over de naschoolse opvang van scholen die niet samenwerken met een IBO, gezien de uren van de naschoolse opvang vaak beperkter zijn dan de openingstijden van de IBO's.

"Op leefschool Eureka is er op woensdag opvang tot 16 uur. Hoe kan mijn kind in de opvang georganiseerd door de gemeente Wetteren geraken van op school?"

"De naschoolse opvang langer maken!! 17:30 is VEEL te vroeg."

Prijs

Buitenschoolse opvang is prijzig. Ouders maken wel een onderscheid tussen buitenschoolse opvang georganiseerd door de school en door de IBO's, kampjes georganiseerd door de gemeente en kampjes georganiseerd door privéinitiatieven. Die laatste worden als het meest prijzig aanzien. Gezinnen met meerdere kinderen ervaren dit natuurlijk als zwaarder.

"Alles is altijd heel prijzig van opvang uit, uit gemeente als hobby's zeker als je meerdere kinderen hebt, je gaat werken om eigenlijk de opvang/kampen te betalen."

"De buitenschoolse opvang gebruiken wij voor schoolvakanties en/of pedagogische studiedagen. Deze opvang is niet goedkoop (dagprijs + administratiekosten), zeker wanneer we binnenkort 2 schoolgaande kinderen hebben. De opvang zou ten alle tijde betaalbaar moeten blijven."

Daarnaast stellen ouders ook wel verwachtingen naar wat ze in ruil krijgen voor de prijs. Middagmaal en tussendoortjes zijn vaak niet inbegrepen en moeten dus nog zelf aangekocht worden.

"opvang wordt vrij duur als je dagelijks zelf je kind moet brengen voorzien van middagmaal, fruit en dergelijke terwijl de jeugdbeweging of jongerenkampen (kazou,...) voorzien dat dit allemaal aanwezig is."

Ook pedagogisch zijn er wel wat verwachtingen. Zo is WESP een goedkopere optie, maar geen favoriet (zie Kritiek - Speelplein WESP). Sommige ouders geven aan dat huiswerkbegeleiding een grote meerwaarde zou vormen.

"De prijzen zijn veel te hoog, en stijgen te snel, incl de registratie kost. Vanaf leeftijd van 8j lijkt begeleide studie / studiebegeleiding een waardig alternatief vr de prijs!"

"Heel leuk dat er een goedkopere en makkelijk toegankelijke manier is zoals Wesp. Maar stel mij soms vragen bij de bekwaamheid van de monitoren. Zijn ze wel geschikt om voor jongere kinderen zorg te dragen? Heb niet altijd het gevoel dat ze voldoende oog en oor hebben voor alle kinderen."

Het moet gezegd worden dat niet alle ouders aangeven de buitenschoolse opvang en activiteiten te duur te vinden, maar het merendeel van de opmerkingen met betrekking tot prijs benoemden wel de hoge prijs, zeker in verhouding tot wat er wordt aangeboden.

“Goed en betaalbaar aanbod in vrije tijdsaanbod in Wetteren.”

“De betaalbare kampen in de warande moeten zeker blijven. Er mag meer budget gaan naar habbekrats zodat ze de hele week kunnen openen (en met meer dan 1 begeleider).”

Link tussen hobby's en naschoolse opvang

Een van de opdrachten van het BOA decreet is om buitenschoolse opvang en activiteiten meer op elkaar af te stemmen en de samenwerking tussen beide te ondersteunen en versterken. Ook ouders maken de bedenking dat het een grote meerwaarde zou zijn om opvang en hobby's meer op elkaar af te stemmen...

“Indien er initiatieven zijn om school/opvang en vrije tijd verder op elkaar af te stemmen lijkt me dat heel waardevol, zoals zwemles aansluitend op school tijd (voorbeelden zoals tekenschool op woensdag gebracht door massemientje) lijken me heel zinvol. Ook sportsnack lijkt me zinvol om verder uit te rollen (dat de kinderen tijdens de opvang uren op school nog kunnen sporten).”

... of zelfs te integreren.

“Kan het een optie zijn om via school/IBO of andere een wekelijkse naschoolse hobby te organiseren? Ik denk dan vb aan muziekles, dans, omnisport, tekenschool, circustechnieken, taalles...”

Kritiek

Ook de mindere punten die aangehaald werden door de ouders worden mee opgenomen in dit rapport. Zeer specifieke situaties zijn rechtstreeks aan de betreffende partner gecommuniceerd, maar eerder algemene negatieve opmerkingen worden hieronder besproken

Speelplein WESP

Speelplein WESP lijkt te kampen met een slechte naam. Er wordt verschillende keren aangehaald dat de kinderen zelf een positieve ervaring hadden bij WESP, maar de ouders hebben er geen goed gevoel bij. Volgende opmerking vat alle andere opmerkingen mooi samen.

“Heel leuk dat er een goedkopere en makkelijk toegankelijke manier is zoals Wesp. Maar stel mij soms vragen bij de bekwaamheid van de monitoren. Zijn ze wel geschikt om voor jongere kinderen zorg te dragen? Heb niet altijd het gevoel dat ze voldoende oog en oor hebben voor alle kinderen.”

Het gaat er de ouders dus vooral over dat de begeleiding bij WESP naar hun gevoel onvoldoende geschoold is en te weinig oog heeft voor de kinderen. Er is veel vrij spel, wat door de kinderen zelf als zeer leuk ervaren wordt, maar er is tijdens die momenten te weinig toezicht. Ook bij het afzetten en ophalen is er te weinig begeleiding voor de kinderen. Zo worden ouders en kinderen waarbij

het afzetten moeilijk gaat niet echt ondersteund door de aanwezige begeleiding of is de begeleiding voornamelijk onderling aan de praat tijdens de afhaalmomenten. De begeleiding wordt zo als weinig verantwoordelijk gezien.

Kampjes in De Warande

Vergelijkbare opmerkingen komen er over de kampjes in De Warande, zij het in mindere mate. Echter zijn er ook veel positieve opmerkingen over deze kampjes. Ouders zijn het in deze bevraging zelden onverdeeld over een aanbod, maar voor De Warande zijn beide uitersten evenzeer aanwezig.

De negatieve opmerkingen hebben ook hier betrekking op de begeleiding van de kampjes:

“Al een paar keer kampjes geprobeerd in Warande Wetteren. Waren vaak van mindere kwaliteit: inhoud ervan beantwoorden bijvoorbeeld niet aan wat beloofd of voorgesteld werd in de infobrochure. De opvang voor en na de kampjes gebeurde vaak door mensen met weinig voeling of ervaring met kinderen. Kindjes die het moeilijk hadden om afgezet te worden, werden onvoldoende goed opgevangen.”

Opvallend is dat het **afzetmoment** ook hier benoemd wordt. Dit moment is vaak heel belangrijk voor ouders, omdat het beïnvloed hoe ze zich tijdens hun werkdag voelen over hun kind. Wanneer zij het gevoel hebben dat ze hun kind in warme, ondersteunende handen achterlaten zijn ze gedurende de dag veel geruster, ook al verliep het afzetten evenzeer met tegenzin bij de kinderen.

Sportaanbod

Het sportaanbod in Wetteren is volgens verschillende ouders weinig gevarieerd. Er ligt veel nadruk op voetbal en voor andere sporten, zoals zwemmen, is er een wachtlijst. Ouders moeten die andere sporten dus (soms ver) buiten de gemeente zoeken.

“(…) Voor de rest is het aanbod ook beperkt voor de kinderen. Bijv. Zwemlessen in de warande: een wachtlijst van langer van 1 jaar en dan nog is het nog niet zeker van je kind zou kunnen starten. Onze zoon van 8 jaar doet karate in Laarne. In wetteren bestaat het niet meer. Iedereen voetbalt hier maar deze sport is niet haalbaar voor alle ouders. (...)”

Complimenten

Afsluiten doen we graag met de positieve opmerkingen die meegegeven werden door de ouders.

De verschillende IBO's worden door meerdere ouders in de bloemetjes gezet. Een kleine greep uit de complimenten:

“De medewerkers van 't Massementje verdienen een pluim voor hun tomeloze inspanningen.”

“Geen echte opmerking, enkel erg tevreden over de IBOs en andere gemeentelijke opvanginitiatieven.”

“(…) Mijn kinderen gingen vroeger naar Iboompje, daar was men heel erg betrokken (...)”

“Ik ben een grote fan van IBO t Kriebelke. (...)”

“Enorm tevreden van de buitenschoolse opvang de boomhut, voor mijn kinderen is het hun tweede thuis en gaan ze altijd met veel plezier.”

Ook andere gemeentelijke (vakantie)initiatieven worden positief onthaald:

“(...) De kampen in de warande zijn top. (...)”

“De kampen in de warande zijn goed georganiseerd/begeleid en betaalbaar. Houden zo, top & dankjewel!”

“(...) Zoonlief is heel erge fan van WESP!!”

“Goed en betaalbaar vrijetijdsaanbod in Wetteren. Duidelijk te reserveren.”

“Ik vind dat Wetteren op dit vlak echt een mooi aanbod heeft in vergelijking met andere gemeentes, doe zo voort zou ik zeggen.”

“Alles loopt voor ons heel goed qua opvang, we hebben daar heel veel geluk in. Wat wel meer zou mogen is bij mooi de Warande inzetten (zoals met Ola!Peloezza en de scholencross afgelopen jaar). Mijn kinderen waren super enthousiast en vinden het fijn om met leeftijdsgenoten zo'n activiteiten te doen. Voor ons kan zeker een correcte toegangsprijs voor betaald worden (eventueel koppelen aan uitpas voor de mensen voor wie dit niet evident is?).”

SLOTCONCLUSIE: NODEN BOVENOP HET BESTAANDE AANBOD

We kunnen niet zeggen dat ouders onverdeeld positief of negatief zijn over het BOA aanbod in Wetteren. Het zijn voornamelijk praktische zaken die het voor hen moeilijker maken, maar inhoudelijk zijn veel ouders tevreden over de bestaande initiatieven in Wetteren. Over alle opvangmogelijkheden waren er zowel positieve als negatieve opmerkingen.

Samenvattend kunnen we dus stellen dat er een goede basis lijkt te zijn in het Buitenschools Opvang- en Activiteiteenaanbod van Wetteren. Echter zijn er nog noden van ouders en kinderen die niet vervuld worden. We sluiten dit rapport af met een opsomming van alle noden die door minstens 2 ouders werden meegegeven in het kwalitatieve luik van de bevraging.

- Er is nood aan meer opvang voor kinderen vanaf 6 jaar, met name in de IBO's tijdens de schoolvakanties. Dit heeft volgende scenario's als gevolg:
  - o Kinderen van hetzelfde gezin kunnen niet naar dezelfde opvanglocatie in de vakanties. Ouders moeten dus of de kinderen verspreid over de gemeente afzetten 's ochtends, waarbij elk opvanginitiatief andere openingsuren heeft.
  - o Kinderen van hetzelfde gezin kunnen niet naar dezelfde opvanglocatie in de vakanties. Ouders kiezen er daarom voor om beide kinderen niet in te schrijven voor de IBO's en een andere, vaak duurdere, keuze te maken.

- o Ouders nemen het risico om hun ouder kind op de wachtlijst van een IBO te zetten en weten pas last minute of er een plekje is voor hun oudste kind(eren). Indien er geen plaats is moeten zij op dat moment nog een oplossing zoeken. Het is dan ook te laat om nog kosteloos te annuleren voor hun jongste kind(eren) waar wel een plekje voor vrijgehouden werd door de IBO.
- Er is een tekort aan IBO-plaatsen in het centrum, in die mate dat verschillende ouders aangeven dat dit een invloed heeft op hun schoolkeuze.
- Opvang in vertrouwde omgeving of minstens met vriendjes tijdens vakanties (zij het IBO, zij het op de school) en dit liefst voor de hele lagereschoolcarière. Verschillende ouders geven aan dat ze opvang willen op de school (zowel tijdens de vakanties als op schooldagen) en andere ouders geven aan dat ze net meer opvang willen in de IBO's (zowel tijdens de vakanties als op schooldagen; ook voor oudere kinderen). Beide groepen vertrekken vanuit dezelfde redenering: ze willen continuïteit voor hun kind en dat hun kind tijdens de opvang in diens vertrouwde omgeving kan blijven. De ouders van wie de kinderen tijdens het schooljaar naar de IBO gaan, willen dus dat hun kinderen dit in de vakanties ook kunnen doen. De ouders van wie de kinderen tijdens het schooljaar niet naar de IBO gaan, geven aan dat ze hun kinderen graag op de school naar de opvang willen brengen.
- Voor lagereschoolkinderen in de IBO's vragen ouders op schooldagen een meer pedagogische invulling (huistaak/studiebegeleiding) enerzijds en anderzijds vragen zij of er aansluiting mogelijk is op het sport- en vrijetijdsaanbod. IBO De Boomhut, IBO Massementje en IBO 't Kriebelke bieden nu al huistaakbegeleiding aan de voor oudere kinderen.
- De inschrijvingsmomenten van de verschillende opvanginitiatieven van de gemeente zouden meer op elkaar afgestemd kunnen worden. Bij voorkeur zowel de inschrijvingsmomenten van de privé-initiatieven en die van de gemeente, maar al op zijn minst de inschrijvingsmomenten van de eigen initiatieven. Er is nood aan een duidelijk overzicht van alle actoren in Wetteren.
- Voor kleine kinderen onder de 4 à 5 jaar is er weinig vrijetijdsaanbod. In de IBO's vinden zij meestal plek (ook niet altijd!), maar er zijn weinig mogelijkheden voor hobby's op schooldagen en zeer weinig aanbod naast de IBO's in de vakanties.
- Flexibele, betaalbare opvang die aansluit op werkuren en eventueel inkomens gerelateerd is of korting bij meerdere kinderen
- (De mogelijkheid tot) een warme maaltijd en tussendoortjes inbegrepen in de prijs.